

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Biológia és Geológia Kar
1.3 Intézet	Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet
1.4 Szakterület	Környezettudomány
1.5 Képzési szint	Alapképzés, 6 féléves, nappali
1.6 Szak / Képesítés	Ökológia és természetvédelem (magyarul) / Diplomás környezettudós

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Ökológia terepgyakorlat						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve							
2.3 A gyakorlatokért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	koll.	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám		melyből:		3.3 szeminárium/labor	
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből:	0	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					17
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					13
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja			56		
3.8 A félév össz-óraszámja			70		
3.9 Kreditszám			2		

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• nincsenek
5.2 A laboratóriumi gyakorlatok lebonyolításának feltételei	• Minden gyakorlaton kötelező a jelenlét. Esetleges hiányzást a félévi oktatási időszak vége előtt, egyénileg lehet pótolni, a tanárral való előzetes egyeztetés alapján.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető ökológiai folyamatok megismerése • Az élőlények és környezetük közötti kölcsönhatások felismerése • Ökológiai vizsgálatok tervezésének és elvégzésének képessége • A megismert folyamatok és törvényszerűségek gyakorlati alkalmazásának felismerése
-----------------------------	--

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Gyakorlati vizsgálatok csoportmunkában való részvételének készsége az élettudományok területén • Egyéni eredmények integrálásának készsége a szaktudomány tágabb ismeretkörébe • Az élőlényekkel való munka etikájának és felelősségének kifejlődése
------------------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az ökológiai kutatásban használt terepi módszerek megismerése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A terepgyakorlat ideje alatt minden hallgató véghez visz egy vizsgálatot, amelynek során megismeri egy ökológiai vizsgálat minden lépését, a kutatás tervezésétől az adatok feldolgozásáig és értékeléséig. Ehhez egy alapszintű felkészítést már a második félév során is kapnak, az Általános ökológia tárgy keretében.

8. A tantárgy tartalma

Tekintettel a koronavírus okozta esetleges „lockdown” periódusokra, a terepgyakorlatok megtervezésének és lebonyolítása egyéni, illetve amennyiben ez lehetséges, kisebb csoportos lehetőségei is vannak. Az előadás és főleg a gyakorlati órákon a diákok használható segédanyagokat kaptak, amelyeket be is gyakorolhattak, illetve valós terepadatokkal alkalmazhattak is. Ezzel mintegy felkészültek a terepgyakorlatok önálló, azaz távolról asszisztált lebonyolítására is.

8.2 Szeminárium / gyakorlat	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1 nap: terepi bejárás a környék megismerésére	Egy napos terepbejárás, a helyi szakértők, természetvédelmi terület kezelők kaluzolásával	MsTeams online felületre való átállás lehetősége és feltételei megvannak. Amennyiben nem lehetséges csoportos terepgyakorlat, szatelit képek és a diákok helyi ismereteire alapozva online beszéljük meg ezeket a részleteket.
2 nap: egyéni vizsgálatok megtervezése	Vizsgálati helyszínek azonosítása, módszerek véglegesítése, felszerelések megismerése és előkészítése	
3 nap: egyéni vizsgálatok megvalósítása	Vizsgálati témák (a helyszín függvényében változhatnak): - madarak elterjedésének és tömegességének vizsgálata több módszerrel (lineáris transzekt, pontszámlálás, territórium térképezés) - denevérek elterjedése és tömegessége, ultrahang detektorok segítségével - szitakötők elterjedése folyó- és állóvizek mentén - gradiensek invazív növények elterjedésében - erdőalkotó fák elterjedése és mérete	
4 nap: egyéni vizsgálatok megvalósítása	Terep kutatás a gyakorlati órákon megbeszélteknek megfelelően.	
5 nap: egyéni vizsgálatok megvalósítása	Terep kutatás a gyakorlati órákon megbeszélteknek megfelelően.	

6 nap: egyéni vizsgálatok megvalósítása	Terep kutatás a gyakorlati órákon megbeszélteknek megfelelően.
7 nap: eredmények bemutatása és értékelése	Minden diák bemutatja az eredményeket és következtetéseket egy illusztrált előadás formájában, 15 perc alatt. A szóbeli bemutatót és az írásos beszámolót a gyakorlatvezetők és mentorok értékelik.

Irodalom

1. Barta, Z., Székely, T., Karsai, I. (2000) Alapvető kutatástervezési, statisztikai és projectértékelési módszerek a szupraindividuális biológiában. KLTE jegyzet, 2. kiadás, Debrecen
2. Pásztor, E., Oborny, B. (szerk.). 2007. [Ökológia](#). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
3. Begon, M., Harper, J.L., Townsend, C.R. 2006. [Ecology – Individuals, populations and communities](#). Fourth Edition. Blackwell Science, Oxford
4. Martin, Paul & Bateson, Patrick: Measuring behaviour - An introductory guide. Cambridge University Press, Cambridge

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatóinak elvárásaival

- A tantárgy olyan ismeretekre fektet hangsúlyt, amelyek lehetővé teszik az ökológiai ismeretek alkalmazását a természetvédelemben, alkalmazott ökológiában, természetvédelmi területek kezelésében, törvényhozásban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás			
10.5 Laboratóriumi gyakorlatok	Szóbeli és írásbeli beszámoló	A beszámoló és bemutatás értékelése	100%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A záróvizsga eredménye el kell érje az 5-ös jegyet. 			

Kitöltés dátuma
2024.07.11

Előadás felelőse
dr. László Zoltán docens

Szeminárium felelőse
dr. László Zoltán docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2024.07.16

Intézetigazgató
dr. Keresztes Lujza docens